

Győri Ítéltábla

Az ügy száma:

Pf.I.20.148/2024/4.

Az I. r. felperes:

Felperes1 (cím2)

A II. r. felperes:

Felperes2 (cím3)

Az I-II. r. felperes képviselője:

Kummer Ügyvédi Iroda, ügyintéző: dr. Kummer Ákos ügyvéd

(cím4)

Az alperes:

Alperes1

(Cím1)

Az alperes képviselője:

dr. Kovács Loránd Ügyvédi Iroda, ügyintéző: dr. Kovács Loránd ügyvéd

(cím6)

A per tárgya:

személyiségi jog megsértéséből eredő igény, jóhírnév megsértése

Az elsőfokú bíróság neve és fellebbezéssel támadott határozatának száma:

Székesfehérvári Törvényszék 26.P.20.049/2024/9.

A fellebbezést előterjesztő fél és a fellebbezés sorszáma:

alperes, 10.

Í t é l e t

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg a felperesnek 34.925 (harmincnégyezer-kilencszázhuszonöt) forint másodfokú perköltséget.

Kötelezi az alperest az állam javára 80.000 (nyolcvanezer) forint feljegyzett fellebbezési eljárási illeték megfizetésére.

Az államnak járó fellebbezési eljárási illetéket az ezen ítélet keltétől számított hatvan napon belül a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 illetékbevételi számlájára kell megfizetni. A fellebbezési illeték megfizetése során a jelen bíróság megnevezését, a bírósági ügyszámot, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító számát/jelét közleményként fel kell tüntetni.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokú bíróság által megállapított, s a fellebbezés elbírálása során is irányadó tényállás szerint az I. r. felperes országos ismertségű párt, a II. r. felperes pedig a Felperes1 alapításától kezdődően 2020. elejéig annak pártigazgatója volt, 2023. nyarának végéig az országos választmány elnöke, vezető politikusa.

[2] Az alperes a kiadója www.hirportal1.hu internetes oldalnak, amely helység1 és közvetlen vonzaskörzete legismertebb, legolvasottam hírportálja. Itt jelent meg 2022. május 13-án „A megsemmisülés útján halad a Felperes1” című cikk. Az alperes az I. r. felperesről a cikk lead-jében, illetve a cikk harmadik oldal első bekezdésében valótlannul híresztelte, hogy „[...] a május 7-i elnökválasztás előtt sajtóhírek szerint 90 kamuszervezetet hoztak létre, hogy fantomküldöttekkel erősítsék mind személy1 mind a párt szervezeti egységét” (lead), illetőleg „[...] nem is csoda, hogy 90 alapszervezetet hoztak létre a mostani elnökválasztás előtt” (cikk). A cikk a II. r. felperesről a 4-5. oldalon azt jelentette meg, hogy „Felperes2, aki nem

most bizonyította először lojalitását személylhez, úgy szervezte a küldött gyűlést, hogy személyl nyerje meg a mostani választást. Tudnia kellett a fantomszervezetek alapításáról is”.

[3] A felperesek keresetükben annak megállapítását kérték, hogy az alperes megsértette a jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogukat, valamint kérték kötelezni az alperest, hogy fizessen meg a felpereseknek személyenként 500.000-500.000,- forint sérelemdíjat, ezen összeg után törvényes mértékű késedelmi kamatot, illetőleg perköltségben kérték marasztalni az alperest.

[4] A jogalap körében a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 2:42. § (2) bekezdésére, 2:43. § d) pontjára és 2:45. § (2) bekezdésére, illetőleg a Ptk. 2:51. § (1) bekezdés a) pontjára hivatkozott.

[5] Előadták, hogy az alperes valótlanságot híresztelt az internetes oldalán. Az I. r. felperes soha egyetlen kamuszervezetet sem hozott létre, így a 2022 májusi tisztújítás előtt sem. II. r. felperes pedig nem szervezte úgy a tisztújítást, hogy azon bárki, akár személyl nyerjen.

[6] A sérelmezett állítások egyrészt azért tekintendők híresztelésnek, mert azokat az alperes a napilap1 online-ból vette át, másrészt pedig a II. r. felperesről írt valótlanságokat személy2, az I. r. felperes korábbi elnökségi tagja tette, őt idézte az alperes is. A napilap1 online ellen sajtóhelyreigazítási pert is indítottak a felperesek, a Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.571/2022/3. sorszám alatti, 2022. november 8. napján kelt ítéletével helyreigazításra kötelezte az ottani alperest. Előadták, hogy az ítélet indokolásából (annak [10-14] bekezdéseiből) kitűnik, hogy a jogerős döntés szerint a jelen perben is vizsgálandó alperesi közlések tényállításnak tekintendők, amelyet az ottani alperes nem tudott a sajtóperben bizonyítani, ugyanis azok nem felelnek meg a valóságnak.

[7] Kifejtették, az alperes azt a valótlán állítást tette az I. r. felperesről, csak azért hozott létre szervezeteket közvetlenül a tisztújító kongresszus előtt, hogy az ott induló egyik elnökjelöltet támogassák, míg II. r. felperesről pedig valótlánul azt híresztelte, hogy a párt egyik vezetőjeként olyan intézkedéseket tett, hogy az aspiráló elnökjelöltek közül az egyik győzelmével záruljon a rendezvény, holott neki a pártszervezetek tevékenységének irányítása, a tisztújító kongresszus összehívása volt a feladata, amelyet részleahajlás nélkül kell ellátnia.

[8] A felperesek állították, hogy tisztában vannak közszereplői mivoltukkal és azzal, hogy az ezzel összefüggő tūrés kötelezettségük a véleményalkotás kapcsán magasabb, mint annak, aki nem vesz részt a közéletben. Ez a tūrés kötelezettség azonban még esetükben sem terjed ki a hamis tények közlésére. Ebben a körben felhívták a 36/1994. (VI. 24.) 57/2001. (XII. 5.), 7/2014. (III. 7.), 13/2014. (IV. 18.) AB határozatokat. Előadták, hogy a közszereplői minőséggel, az ilyen tevékenységgel kapcsolatban megjelentett valótlán tényállítások, híresztelések tekintetében egy közszereplőnek sincs fokozott tūrés kötelezettsége, ahogy arra több eseti döntés is rámutat, egyebek mellett a Győri Ítéltábla Pf.I.20.028/2020/6. sorszám alatti ítélete, illetőleg a valótlán állításokkal szemben a közszereplőt is megilleti a jogvédelem.

[9] A közélet szereplőitől a közvélemény teljes joggal várja el fokozottabban a társadalmi normák betartását, így egy közszereplőről tett valótlan tényállítás is súlyosabbnak minősül a közvélemény szemében. Nem vitatható, hogy amennyiben egy parlamenti pártot, annak egyik vezető politikusát olyan vád éri egy olvasott médiafelületen, hogy még bűncselekményt is megvalósítva, kamuszervezetek létrehozásával, jogellenesen befolyásolni kívánja egy parlamenti párt tisztújítását, illetőleg eleve úgy szervezi a II. r. felperes az eseményt, hogy azon előre eldöntött legyen a győztes kiléte, kifejezetten alkalmas a felperesek személyéről, közvéleményben kialakult kép hátrányos megváltoztatására. A sérelemdíj körében előadták, az alperesi kijelentésnek jelentős a tárgyi súlya, így indokolt a sérelemdíj alkalmazása, hiszen komoly nyilvánosság előtt illette az alperes a felpereseket durva hazugsággal és mindez nagy nyilvánosságot ért el. A sérelemdíj megalapozottsága, mértéke körében a felperesek több eseti döntést is felhívtak.

[10] Az alperes a kereset elutasítását és a felperesek perköltségben történő marasztalását kérte.

[11] Kifejtette az alperes, hogy a sérelmezett közléseket a felperesek túrni kötelesek, ezek az előadások rájuk nézve nem sértőek, a sérelmezett közlések a megjelenésükkor alkalmasak voltak arra, hogy hozzájáruljanak egy általános közérdekű vitához, amely az I. r. felperes tisztújítása körül alakult ki. Rámutatott az alperes arra, a felperesek közszereplői körbe tartoznak, számolniuk kell azzal, megnyilvánulásaikat, cselekedeteiket mások vitatják, élesen bírálják. A sajtó a tetteiket értelmezi, velük összefüggésben tényeket tár fel, következtetéseket von le, így közéleti tevékenységükre figyelemmel számítaniuk kell arra is, hogy a politikai hitelességüket is megkérdőjelezzék. Köztudomásúnak tekintendő, miszerint különösen választási kampányban a közszereplők cselekményeinek értékelése a közéleti szereplő hitelességét csekély mértékben érinti, így a sérelem okozására alkalmatlan.

[12] Az alperes a sérelemdíj alaptalansága körében előadta, hogy személyiségi jogsértésnek nem automatikus következménye a sérelemdíj megítélése, ebben a körben kúriai döntéseket hívott fel, valamint az Alkotmánybíróság gyakorlatát, miszerint a bíróságnak figyelembe kell venni a közéleti viták minél szabadabb folyásának érdekét, azaz amennyiben alkotmányos értékkel egyébként nem bír, utóbb hamisnak bizonyult tények merülnek fel, úgy a jogi felelősségre vonás során a felróhatóság és az esetleges joghátrányok mértékét akként kell meghatározni, hogy az a közéleti viták szabad folyását ne korlátozza lehetőség szerint. Hivatkozott az alperes arra is, hogy a Btk. módosítás értelmében nem büntetendő rágalmozás miatt annak a cselekménye, aki a rágalmozást a közélet szabad megvitatása körében sajtótermék vagy médiaszolgáltatás útján követi el, feltéve, hogy a cselekménye nem irányul a sértett emberi méltóságának nyilvánvaló és súlyosan becsmérlő tagadására. Ez a módosítás nem járhat azzal a következménnyel, hogy a törvény szerinti büntethetőségi akadályt a polgári jogi eszközrendszer alkalmazásának felerősítését eredményezze.

[13] A felperesek a válasziratukban a kereseti kérelemben írtakat változatlanul fenntartották.

[14] A törvényszék fellebbezéssel támadott ítéletében megállapította, hogy az alperes megsértette a felpereseknek a jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogát azáltal, hogy az általa üzemeltetett www.hirportal1.hu internetes oldalon 2022. május 13-án „A

megsemmisülés útján halad a Felperes1” címmel megjelent cikkben valótlanul híresztelte, miszerint a Felperes1 a 2022. május 7-i tisztújító kongresszus előtt kilencven kamuszervezetet hozott létre és a II. r. felperes úgy szervezte a párt tisztújító kongresszusát, hogy azon személy1 nyerje meg az elnökválasztást.

[15] Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felpereseknek személyenként 500.000 – 500.000 forint sérelemdíjat 15 napon belül, valamint fenti összeg után 2022. május 14. napjától a kifizetésig járó, a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatot. Kötelezte továbbá a felpereseknek, mint egyetemlegesen jogosultaknak ugyancsak 15 nap alatt 69.850 forint perköltség, az Államnak – külön felhívásra – 60.000 forint illeték megfizetésére.

[16] Az elsőfokú bíróság a vonatkozó jogszabályi rendelkezések alapján megállapította, hogy a jelen perben sem vitatható, hogy a felperesek által sérelmezett közlések tényállítások, ezt egyébként az alperes sem vitatta, figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.571/2022/3. sorszám alatti jogerős ítéletében írtakra. Ezeknek a tényállításoknak a valóságtartalmát az alperesnek kellett volna igazolnia, azonban ez sikerre nem vezetett. A bíróság álláspontja szerint az alperes által híresztelt tényállítások igen komoly súllyal bírnak, illetőleg igen komoly kihatással vannak a felperesek megítélésre, hiszen az I. r. felperesről azt híreszteli az alperes, hogy a saját szervezeti szabályaival szembe menve, illetve azokat kijátszva, szándékosan olyan jelölőszervezeteket hozott létre a tisztújítás előtt, amelyek arra voltak alkalmasak, hogy egy bizonyos jelölt nyerje el a párt vezetését, míg a II. r. felperesnek, akinek feladata, hogy pártatlanul és objektíven vezessen le egy tisztújító közgyűlést, olyan szerepet tulajdonít a perbeli cikk, ami szerint részleghajlóan járt volna el az egyik jelölt érdekében. Ezek nagyon súlyos, a bűncselekmény gyanúját is felvető állítások, amelyeket valótlanúságuk miatt igenis alkalmasak arra, hogy a felperesek jóhírnevét, társadalmi megítélését negatív irányba befolyásolják. A II. r. felperes személyes előadásából (9. sorszám alatti jegyzőkönyv) kitűnik az is, hogy ezen valótlan állítások miatt magyarázkodásra kényszerült úgy a választók, mint a párttársai felé, ráadásul az érintett időszakban számtalan ilyen valótlan állítás jelent meg akár róla, akár pedig az I. r. felperesről a sajtóban. A bíróság álláspontja szerint - egyetértve a felperesekkel - az átlag olvasóban egyértelműen negatív kép rajzolódik ki magáról a Felperes1ről, illetőleg a II. r. felperesről, aki ott fontos pozíciót tölt be. Ezek az állítások tehát alkalmasak voltak arra, hogy a politikus hitelességét erodálják, a II. r. felperest magyarázkodásra kényszerítsék.

[17] Rámutatott az elsőfokú bíróság, hogy éppen az ilyen és ehhez hasonló, tömegesen előforduló közlések azok, amelyek a politikai közbeszéd, illetőleg a közügyek megvitatásának színvonalát rontsák és éppen az alperesnek mint sajtószervnek lenne kiemelt felelőssége abban, hogy a médiafogyasztókat valós tényekről, eseményekről tájékoztassák, illetőleg amennyiben következtetést fogalmaznak meg vagy véleményt nyilvánítanak, úgy azt egyfelől az elemi logika szabályainak megfelelően tegyék, másrészt pedig tegyenek eleget az azon kötelezettségüknek, hogy igyekezzenek az általuk leírtak valóságtartalmát vizsgálni, kontextusát feltárni annak érdekében, hogy a médiafogyasztók valós képet kaphassanak a politikai térben zajló eseményekről. Az alperes gyakorlatilag azt állítja, hogy a magyar olvasóközönség „megszokta” a botrányos hírekről szóló beszámolókat. Ugyan lehetséges, hogy az átlag olvasó türekszőbe az elmúlt években magasabbra került a rengeteg ilyen és ehhez hasonló közlés miatt, azonban egyfelől a valótlan tartalmú közlések - amelyek ráadásul komolyan befolyásolhatják egy adott politikus karrierjét negatív irányba - a vonatkozó alkotmánybírósági határozatok és a bírói gyakorlat alapján sem részesülhetnek védelemben,

illetőleg a fent kifejtettek szerint éppen az alperes kiemelet felelőssége az, hogy ne pusztán szenzációhajász híreket kreáljon, hanem az eseményekről a valóságnak megfelelően számoljon be.

[18] A sérelemdíj körében a bíróság osztotta a felperesi álláspontot, miszerint annak mértéke nem eltúlzott. 2022-ben egy akkor még komolyabb társadalmi bázissal rendelkező párt tisztújításáról jelentek meg az alperesi valótlan híresztelések, amely mind az I. r., mind a II. r. felperes számára nehézségeket okoztak, hiszen a párt megítélését negatívan befolyásolhatták, illetve a II. r. felperest magyarázkodásra kényszerítették. Így a bíróság alaposnak találta a felperesek sérelemdíj iránti igényét, figyelemmel volt annak büntetőfunkciójára, álláspontja szerint annak összege arányban áll az elkövetett jogsértés súlyával, jellegével, amellett, hogy a sérelem reparálására is megfelelő mértékben alkalmas.

[19] Az ítélet ellen az alperes fellebbezett; annak megváltoztatását, és a kereset elutasítását kérte, a felülbírálati jogkört a 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 369. § (3) bekezdés c) és d) pontjában foglaltakban jelölve meg.

[20] Mindenekelőtt azzal érvelt, hogy a Ptk. 2:45. § (2) bekezdése szerinti jóhírnév megsértése nem áll fenn, mivel a perbeli cikk nem tartalmaz olyan állításokat, melyek túrésére a felperesek ne lennének kötelesek. A közszereplő felperesek a sérelmezett közléseket törni kötelesek.

[21] Hivatkozott ebben a körben a 7/2014. (III. 7.) számú, a 13/2014. (IV. 18.) számú, valamint a 3217/2020. (VI. 19.) számú AB határozatra. Hangsúlyozta, hogy a „felperes” a közszereplő kategóriáján belül a szólásszabadság szempontjából legkevésbé védett személyi körbe tartozó politikus, akinek számolnia kell azzal, hogy megnyilatkozásait, cselekményeit mások vitatják, bírálják, tetteinek a sajtó jelentőséget tulajdonít.

[22] A megítélt sérelemdíjat eltúlzottnak minősítette, mely nem áll összhangban a közszereplő „felperest” ért sérelemmel, a „felperest” ért köztudomású tények alapján megállapítható hátrány kompenzációjával. Kifejtette, hogy a „nem vagyoni kártérítés” összegét a bíróságnak mindig az adott eset összes körülményének együttes mérlegelésével kell meghatároznia, mely alkalmas az okozott és elszenvedett sérelem, hátrány kiegyensúlyozására. A körülmények bírói mérlegelése azt is eredményezheti, hogy a jogsértő nem kötelezhető sérelemdíj megfizetésére (Kúria Pfv.IV.21.764/2015/4.) Amennyiben nem állapítható meg, hogy a személyiségi jogsértéssel okozati összefüggésben a „felperes” oldalán nem vagyoni hátrány keletkezett és a megállapított jogsértés tárgyi súlya sem kiemelkedő, az összes körülmény mérlegelése mellett a sérelemdíj iránti igény elutasítható (Kúria Pfv.IV.20.954/2022/4.)

[23] A jogsértésből eredő köztudomású hátrányokon kívül a „felperes” további hátrányok bekövetkeztére nem hivatkozott, ekként a sérelemdíj mértékét a jogsértésből eredő köztudomású, az általános élettapasztalatok alapján bekövetkező hátrányok alapján kell meghatározni. Az általános élettapasztalatok alapján pedig arra nem vonható le következtetés, hogy a „felperes” a törvényszék által megítélt sérelemdíjra lenne jogosult, sőt arra sem, hogy egyáltalán sérelemdíj járna „neki”.

[24] Kitért arra is, hogy a sérelmezett közlés azonos időszakban, más médiaplatformokon is megjelent, vélemezni kell, hogy a „felperest” ért nemvagyoni sérelem azok együttes hatása. A Kúria irányadó gyakorlata szerint pedig amennyiben a felperes a perben ugyanazokat a hátrányokat jelöli meg, mint amelyeket az előző perben eljár bíróságok már értékelték, új tényre, új bizonyítékra pedig nem hivatkozik, az adott esetben alacsonyabb sérelemdíj meghatározását indokolhatja (Pfv.IV.20.475/2022/4. számú ítélet). A közvélemény a „felperes” vonatkozásában újra megjelenő állításokat eleve fenntartásokkal kezeli, kellő távolságtartással értékeli, amely ezáltal a neki okozott hátrányt is degradálja. Az általános tapasztalat szerint az érintett közlés tartalma az átlagosnak mondható olvasót a „felperesről” alkotott benyomásában már nem befolyásolja. „Íránta” a közbizalmat a sérelmezett közlések jelentős mértékben nem csökkentették, a kijelentésekkel okozott nem vagyoni hátrány mértéke csekély, a személyiségi jogot sértő közlések tárgyi súlya pedig nem kiemelkedő.

[25] A sérelemdíj funkciói kapcsán kifejtette, hogy az magánjogi szankció, melynek elsődleges funkciója a személyiségi jogsértés vagyoni elégtétellel történő kompenzációja és csak másodsorban a magánjogi büntetés. A személyiségvédelem területén a sérelemdíjban kivételesen és másodlagosan jelenlévő preventív funkció célja nem a generális prevenció. A sérelemdíj magánjogi büntető jellege csak abban az esetben lehet hangsúlyos, ha a jogot sértő fél kiemelkedő, szándékos sérelmet okoz, ami jelen esetben nem valósult meg.

[26] A „felperest” ért nemvagyoni hátrány mértékének megítélése során kiemelt jelentősége van a „felperes” közszereplői státuszának, valamint annak, hogy a kifogásolt közlés a 2022. évi országgyűlési választások után, a Felperes1 2022-es tisztújító kongresszusával kapcsolatos események sajtóértékelésével kapcsolatban jelent meg. Értékelendő továbbá, hogy az elmúlt években a közbeszéd témájává váltak a politikai szereplők közéleti ügyletei, melyek a közéleti szereplők hitelességét csekély mértékben érintik. A társadalom kellő körültekintéssel értékeli az ilyen kijelentéseknek a választás eredményére gyakorolt hatását. A közvélemény lényegében hozzászólt az ilyen állításokhoz. Kitért az Emberi Jogok Európai Bíróságának gyakorlatára is.

[27] Figyelemmel kell lenni az alperes álláspontja szerint arra is, hogy a „felperesnek” lehetősége volt a megfogalmazott közlések cáfolatára, széleskörű reagálásra. A jogsértés bekövetkezése óta több, mint két év telt el, a cikkek ismételten nem jelentek meg, a hírek aktualitása nincs.

[28] Kérte végül a késedelmi kamat iránti igény elutasítását és a sérelemdíj jelenkori értékviszonyokhoz igazodó módon történő meghatározását.

[29] A felperesek fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és az alperes perköltségük megfizetésére kötelezését kérték. Álláspontjuk szerint a törvényszék a releváns tényállást feltárta, a bizonyítékokból okszerű következtetéseket vont le és sem anyagi, sem eljárásjogi szabályt nem sértett.

[30] Kifejtették, hogy az alperes közlései nem véleménynyilvánítások, hanem tényállítások. A közszereplőket terhelő tűrési kötelezettség nem terjed ki valótlan

tényállítások megtételére, ilyenek tolerálására közszereplőként nem kötelesek. Hivatkoztak ebben a körben a bírói gyakorlatra.

[31] Az alperes állítása büntetőjogilag is üldözendő komoly jogsértésnek minősül, egy szervezeten belüli demokratikus választási folyamat befolyásolására irányuló tevékenységgel vádolta meg a felpereseket. Mindez a közvélemény előtt súlyosan rosszálló értékítéletet vált ki, mely az érintettek társadalmi megítélését rombolja. Az alperes közlése célzatos volt, felróhatósága kiemelkedő.

[32] Az alperes által hivatkozott AB határozatok a felperesek véleménye szerint éppen az ő álláspontjukat támasztja alá. Hamis tény állításával szemben ugyanis a véleménynyilvánítás szabadsága csak akkor véd, ha a közlő nem tud az állítás valótlanágáról és a megkívánt körültekintést sem mulasztotta el. A jelen esetben pedig nyilvánvaló, hogy az alperesnek tisztában kellett lennie azzal, hogy amiket a felperesekről leírt, nem igazak.

[33] Az alperes fellebbezési érvelésére figyelemmel hivatkozott a Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.809/2020/4. számú ítéletére, miszerint a sérelemdíj iránti igény megalapozottságához a köztudomású tényekre alapított hivatkozás és azok értékelése is elfogadható. A Győri Ítéltábla Pf.IV.20.149/2022/6. számú ítéletében megállapításra került, hogy a Ptk. 2:52. § (2) bekezdése egy megdönthető vélelmet állít fel amellet, hogy a jogsértő magatartás immateriális hátrányt okozott a sérelmet szenvedett személynek. Ezért a felperesek nem voltak kötelesek bizonyítani a személyiségi jogaikat ért nem vagyoni hátrányt. Az alperes ugyanakkor bizonyíthatta volna, hogy az általa sem vitatott jogsértéssel összefüggésben nem érte egyiküket sem nem vagyoni hátrány vagy kimenthette volna magát a felelősség alól azzal, hogy a magatartása nem volt felróható. Az alperes azonban egyiket sem igazolta.

[34] Szükségtelennek minősítették annak bizonyítását, hogy egy pártvezetőről valótlanul tett perbeli állítás a felperesekről a társadalomban kialakult értékítéletet erodálja, hitelességét alapjaiban kérdőjelezi meg.

[35] Annak ellenére, hogy esetlegesen az átlag olvasó túrésküszöbe magasabbra került, a valótlan állítások azonban nem részesülhetnek védelemben. Éppen az alperes kiemelt felelőssége, hogy ne szenzációhajhász híreket kreáljon, hanem az eseményekről valóságosan számoljon be.

[36] Azzal az alperesi állítással kapcsolatban, hogy a felpereseknek lett volna lehetőségük a megfogalmazott közlések cáfoltára, a felperesek kifejtették, hogy helységben és környékén egyetlen olyan sajtótermék sincs, melynek akkora látogatottsága lenne, mint az alperesi médiafelületnek.

[37] A felperesek álláspontja szerint a többmilliárd forint adózás utáni eredményt elkönyvelő alperes esetében nem lehet kérdés, hogy indokolt a felperesek javára összesen megítélt 1 millió forintos sérelemdíj, ugyanis még ez sem éri el a szükséges preventív hatást.

[38] Rámutattak arra is, hogy a személyiségi jogsértés jogkövetkezményeinek levonása során nem lehet mérlegelési szempont elévülési időn belül a keresetlevél beadásának ideje, ez nem bír relevanciával.

[39] A késedelmi kamatigénnyel összefüggésben hangsúlyozták, hogy az elsőfokú bíróság az összes körülmény mérlegelésével határozta meg a sérelemdíj összegét a 2022. május 13-án fennálló körülmények alapján. A sérelemdíj megállapított összegnél alacsonyabb összegben történő meghatározása figyelemmel az alperes felróhatóságának fokára is, kiüresítené a jogintézményt.

[40] Az ítéltábla a fellebbezést a Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül elbírálva megállapította, hogy a fellebbezés nem alapos.

[41] Az ítéltábla megítélése szerint az elsőfokú bíróság a per eldöntése szempontjából releváns tényállást helyesen állapította meg, a megállapított tényekből okszerűen jutott arra a következtetésre, hogy az alperes megsértette a felperes jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogát, helytállóan kötelezte őt fejenként 500.000 – 500.000 forint sérelemdíj megfizetésére, a mérlegelési jogkörben hozott elsőbírói döntés felülmérlegelésére az ítéltábla okot nem látott [Pp. 369. § (3) bekezdés c), d) pont].

[42] A Legfelsőbb Bíróság PK 12. számú állásfoglalásában foglalt értelmezési szabályok szerint a közleményt a maga egészében kellett vizsgálni, a kifogásolt közléseket, kifejezéseket nem formális megjelenésük, hanem valóságos tartalmuk szerint kellett figyelembe venni, a cikk egymással összetartozó részeit pedig összefüggésekben kellett értékelni, figyelemmel a társadalmilag kialakult közfelfogásra is. Figyelemmel ekként a közlés szövegösszefüggésére, rögzítendő: tévesen érvelt az alperes fellebbezésében azzal, hogy a felperesre vonatkozóan a tudósítás nem tett olyan tényállítást, melyre nézve nem kellene tűrést tanúsítaniuk.

[43] Az ítéltábla kiemeli, hogy az alperesnek kellett bizonyítania közlése valóságtartalmát. Ezzel szemben semmilyen tényállítást nem tett annak kapcsán, hogy az átvett, valótlannak bizonyult cikkrészlettel összefüggésben a közölt állítások hitelességét ellenőrizte volna [34/2017. (XII. 11.) AB határozat (42) bekezdése]. A cikk súlyos jogsértés elkövetését állította a felperesről, azzal, hogy azt híresztelte, az I. r. felperes saját szervezeti szabályaival szembe menve, azokat kijátszva szándékosan olyan jelölőszervezeteket hozott létre, melyek arra voltak alkalmasak, hogy egy bizonyos jelölt nyerje el a párt vezetését. A II. r. felperesnek pedig olyan szerepet tulajdonított, ami szerint az tudatosan, turpis módon, részrehajlóan járt el az egyik jelölt érdekében. Az írásban rögzített eljárás a párt demokratikus működését sérti, a választások szabadságát alapvetően kérdőjelezi meg.

[44] Mivel a közügyeket érintő véleménynyilvánítás szabadsága az alperest csak akkor védené, ha annak valótlanságáról nem tudott volna, és a foglalkozás által megkívánt körülményt sem mulasztotta volna el [13/2014. (IV. 18.) AB határozat (41) bekezdése], nincs jelentősége annak, hogy az újságcikk tárgyát közérdeklődésre számot tartó ügy képezte-e, illetve annak sem, hogy a felperes közszereplőnek minősül-e. Így az alperes tévesen érvelt azzal, hogy a közszereplő felperes e minőségére tekintettel köteles fokozott mértékben tűrni a személyét érintő kritikus állításokat.

[45] A sérelemdíj tekintetében a másodfokú bíróság kiemeli, hogy nem írható a felperesek terhére, hogy a köztudomású sérelmen kívül további hátrányok bekövetkezését nem állították. Azt pedig helyesen értékelte a törvényszék köztudomású tényként, hogy a kifogásolt állítás alkalmas volt a felperesek irányába fennálló bizalom rombolására, hitelességének kétségbe vonására. Nem volt figyelmen kívül hagyható az sem, hogy az alperes célzatosan híresztelt hamis tényeket, magatartásának felróhatósága kiemelkedő volt. Az igényelt sérelemdíj összege a másodfokú bíróság álláspontja szerint nem eltúlzott, ennek leszállítására okot nem látott.

[46] Mindezek alapján az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdésére utalással helybenhagyta.

[47] Az alperes a Pp. 81. §-a és a Pp. 83. § (1) bekezdése szerint köteles a felperesnek a felszámított 27.500 forint + ÁFA = 34.925 forint másodfokú perköltsége megfizetésére [32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdés, 4/A. § (1) bekezdés].

[48] A másodfokú bíróság a Pp. 101. § (1) bekezdése, 102. § (1) bekezdése, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 39. § (1) bekezdése, (3) bekezdésének c) pontja, 46. § (1) bekezdése és 59. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperest az állam javára a feljegyzett 80.000 forint fellebbezési eljárási illeték megfizetésére.

Győr, 2024. október 14.

Dr. Lezsák József s. k.

Dr. Molnár Andrea s. k.

Dr. Sarmon Hedvig s. k.

a tanács elnöke, előadó bíró

bíró

bíró